

Postbus 428, 6800 AK Arnhem
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
T.a.v. mevrouw Ollongren
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

CLASSIFICATIE	C2: Internal Information
DATUM	21 december 2018
BEHANDELD DOOR	Miriam Engelen
TELEFOON DIRECT	026 373 11 87
E-MAIL	Miriam.Engelen@tennet.eu

BETREFT reactie van TenneT op consultatie Invoeringsbesluit Omgevingswet

Geachte Minister,

Aanleiding

Op 28 oktober jongstleden heeft u het ontwerp-Invoeringsbesluit Omgevingswet gepubliceerd. Dit ontwerp-Invoeringsbesluit Omgevingswet bestaat uit zes onderdelen, te weten

- de wijzigingen van het Besluit activiteiten leefomgeving (deel 1),
- het Besluit bouwwerken leefomgeving (deel 2),
- het Besluit kwaliteit leefomgeving (deel 3),
- het Omgevingsbesluit (deel 4),
- de wijziging en intrekking van besluiten, de bruidsschat en het overgangsrecht (deel 5),
- het algemeen deel van de nota van toelichting (deel 6).

Met deze consultatie krijgt een ieder de gelegenheid om een reactie te geven op het ontwerp-Invoeringsbesluit Omgevingswet. Samen met Netbeheer Nederland en samen met de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie heeft TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) van deze gelegenheid gebruik gemaakt. In aanvulling daarop wenst TenneT als landelijk netbeheerder ook op eigen titel een reactie aan u kenbaar te maken.

De rol van TenneT TSO B.V.

TenneT is de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet. TenneT is daarmee wettelijk verantwoordelijk voor het aansluiten van elektriciteitsproducenten op dit net en het verzorgen van het transport van elektriciteit over het hoogspanningsnet. Tevens heeft TenneT tot taak de balans tussen vraag naar en aanbod van elektriciteit te handhaven en het garanderen van de leveringszekerheid. Andere taken zijn het importeren en exporteren van elektriciteit en het in stand houden van het systeem van programmaverantwoordelijkheid.

Besluit activiteiten leefomgeving

Uw ministerie heeft aangegeven dat het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bepaalt over welke activiteiten in de fysieke leefomgeving het Rijk regels stelt en welke regels dan gelden. Het Bal bevat de algemene regels waaraan burgers, bedrijven en overheden zich moeten houden als zij bepaalde activiteiten uitvoeren in de fysieke leefomgeving. Ook bepaalt het Bal voor welke van deze activiteiten een omgevingsvergunning nodig is en bevat het regels om het milieu, waterstaatswerken, wegen en spoorwegen, zwemmers en cultureel erfgoed te beschermen.

Met betrekking tot het Bal wil TenneT het volgende opmerken:

- In de artikelen in paragraaf 3.2.4 (Windturbine) is onduidelijk wanneer een vergunningplicht geldt en wanneer sprake is van een meldingplicht. TenneT heeft in eerdere consultatierondes steeds aangegeven dat zij als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet voorstander is van de uitgebreide uniforme vergunningprocedure. De vergunningprocedure die in de Omgevingswet is gekozen is echter de reguliere vergunningprocedure. Dat maakt het voor TenneT moeilijker om ontwikkelingen in de nabijheid van onze assets in de gaten te houden. Indien het echter mogelijk wordt om windturbines te plaatsen in de nabijheid van het landelijk hoogspanningsnet, dat één van de vitale verbindingen is van ons land, dan worden naar onze mening erg veel risico's geïntroduceerd. TenneT heeft dan niet meer de mogelijkheid om vooraf te controleren of de juiste afstandsnormen in acht worden genomen.
- Definitie landelijk hoogspanningsnet
In de toelichting op artikel 4.62 van het Bal wordt verwezen naar de Elektriciteitswet 1998 voor een definitie van 'landelijk hoogspanningsnet', omdat die term wordt gehanteerd in artikel 4:62 Bal. De definitie luidt: de netten die bestemd zijn voor transport van elektriciteit op een spanningsniveau van 110 kV of hoger en die als zodanig worden bedreven, met uitzondering van het net op zee, en landsgrensoverschrijdende netten met wisselstroom.

In artikel 9.20 sub a van het Bal komen we tegen "het bouwen, aanleggen, plaatsen of in stand houden van elektriciteitskabels voor het hoogspanningsnet en middenspanningsnet".

TenneT verzoekt u om de definitie van landelijk hoogspanningsnet op te nemen in bijlage I bij artikel 1.1. van het Bal (begrippen), zodat duidelijk is deze definitie van toepassing is op het gehele besluit en niet slechts op een bepaald artikel van dat besluit. Dit komt de duidelijkheid ten goede. Tevens dient u een definitie te geven van middenspanningsnet.

Besluit bouwwerken leefomgeving

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bevat de algemene regels waaraan burgers en bedrijven zich moeten houden als ze bepaalde activiteiten uitvoeren in de fysieke leefomgeving. Dit besluit bevat regels over veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid bij het (ver)bouwen van een bouwwerk, de staat van het bouwwerk, het gebruik van het bouwwerk en het

uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden.

Met betrekking tot het Bbl wil TenneT het volgende opmerken:

- In artikel 4.244 is sprake van "een aansluiting op het distributienet voor elektriciteit"..... In belang van de duidelijkheid verzoekt TenneT om ook hiervan een definitie op te nemen in bijlage I bij artikel 1.1 van het Bbl (begrippen), zodat duidelijk is wat u bedoelt met distributienet.
- In artikel 6.39a, tweede lid onder sub k is sprake van "het openbare net". Het is onduidelijk wat u daar precies mee bedoelt. Bedoelt u dan het landelijk hoogspanningsnet waarvoor TenneT verantwoordelijk is?
- Aan artikel 7.6 (specifieke zorgplicht) is een zevende lid toegevoegd. Sub a daarvan wijst op het belang van de elektriciteitsopwekking met behulp van wind in een windpark. TenneT vraagt zich af of daar niet ook aan toegevoegd moet worden "het transport van de opgewekte elektriciteit".

Besluit kwaliteit leefomgeving

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) stelt de inhoudelijke normen voor gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk met het oog op het realiseren van de nationale doelstellingen en het voldoen aan internationale verplichtingen.

Met betrekking tot het Bkl wil TenneT het volgende opmerken:

- In artikel 2.8b (uitzonderingsmogelijkheden omgevingswaarden) van het Bkl wordt in lid 2 onder ten derde gesproken over "de nationale energiezekerheid". Naar TenneT aanneemt wordt daarmee de leveringszekerheid als bedoeld in artikel 16 van de Elektriciteitswet 1998. In artikel 3.14, derde lid van het Bkl wordt namelijk wel met zoveel woorden gerept over "de energievoorziening, voor zover het gaat om het waarborgen van de leveringszekerheid". Voor de eenduidigheid in wet- en regelgeving pleit TenneT er voor om dan de termen te hanteren zoals die in de Elektriciteitswet 1998 worden gehanteerd.
- Over de aanpassingen van bijlage XV bij artikel 5.156 sub c van het Bkl (Locaties voor een hoogspanningsverbinding) heeft TenneT de afgelopen weken intensief contact gehad met mevrouw Van Trigt van EZK en de heren Van den Ende en Hondebrink van BZK. Dit betrof het doorgeven van de juiste namen van de hoogspanningsverbindingen inclusief de bijbehorende geometrische gegevens. Graag verwijst TenneT naar de stukken die in dat kader zijn gewisseld.
- In aansluiting op hetgeen hiervoor is gesteld bij artikel 4.62 van het Bal over de definitie van landelijk hoogspanningsnet wil TenneT graag wijzen op artikel 5.159 van het Bkl (waarborging hoogspanningsverbinding). In dit artikel wordt slechts een deel van het

landelijk hoogspanningsnet geregeld, namelijk alleen dat deel van het landelijk hoogspanningsnet met een spanningsniveau van 220 kV en hoger. Het gedeelte van het landelijk hoogspanningsnet met een spanningsniveau van 110 kV en 150 kV is niet in het Bkl geregeld.

Daarmee is echter niet echt voldaan aan een "waarborging van hoogspanningsverbindingen".

Evenmin strookt dit verschil dat in de Algemene Maatregelen van Bestuur wordt gemaakt niet met wat door het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) onder vitale infrastructuur wordt verstaan. Daarmee wordt namelijk bedoeld op producten, diensten en de onderliggende processen die van essentieel belang zijn voor het dagelijkse leven van de meeste mensen in Nederland en de continuïteit van de samenleving borgen. Als de vitale infrastructuur uitvalt, kan dat grootschalige maatschappelijke ontwrichting veroorzaken. Vervolgens is landelijk transport en distributie van elektriciteit aangewezen als een vitaal proces. En dit landelijke transport vindt plaats op vier spanningsniveaus, namelijk 380kV, 220 kV, 150 kV en 110 kV.

In dat kader vindt TenneT het jammer dat het landelijk hoogspanningsnetwerk niet is opgenomen in artikel 8.1 van afdeling 8.2 van het Bkl. TenneT verzoekt u hier nog eens goed naar te kijken, mede met het oog op de energietransitie die Nederland zal moeten doorvoeren. Teksten uit de concept-NOVI geven dat ook aan: "De omslag naar hernieuwbare energie vraagt meer ruimte voor transport en opslag van energie, zowel boven- als ondergronds. In plaats van enkele 'puntbronnen' (bijvoorbeeld steenkolencentrales) en transport van energie in één richting zal sprake zijn van meerdere bronnen (zon, wind, anders) en tweerichtingsverkeer van energie. Ook wordt opslag van energie belangrijker en zal daar meer (en ook meer verspreide) ruimte voor nodig zijn. De vitale energie-infrastructuur dient klimaatbestendig te worden aangelegd en ook bestand te zijn tegen overstromingen. Voor de energie-infrastructuur wordt een nationaal programma opgesteld, met als doel regionale fragmentatie in het netwerk te voorkomen."

Wij verzoeken u hiermee rekening te houden bij de verdere behandeling van de Omgevingswetgeving. Uiteraard zijn wij graag bereid tot nadere toelichting. U kunt hiervoor contact opnemen met Miriam Engelen.

Hoogachtend,
TenneT TSO B.V.

Miriam Engelen
Bedrijfsjurist